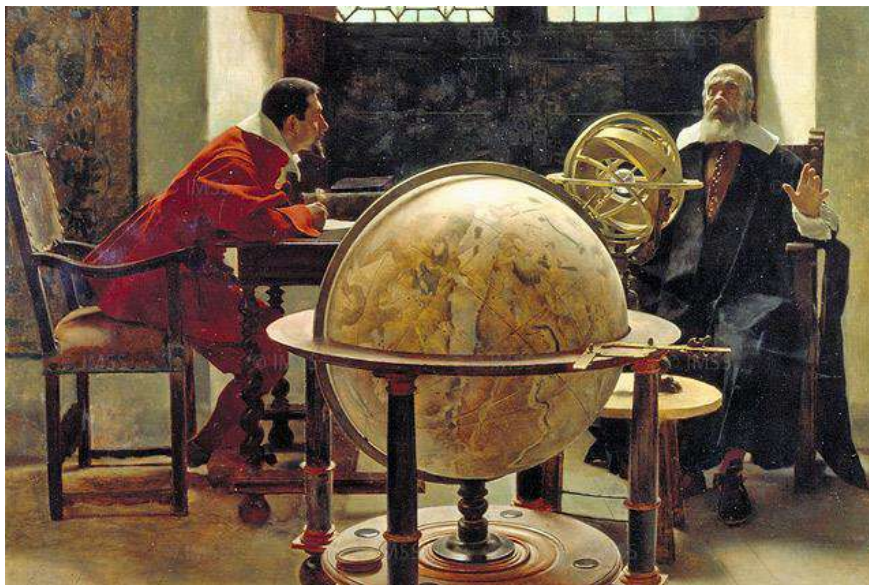

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ФІЛОСОФІЇ ТА НАУКИ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Збірник наукових праць
(За матеріалами XI Всеукраїнської науково-
теоретичної конференції
від 08 квітня 2026 року)

Житомир – 2026

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

Кафедра філософії та політології

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії

**ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені М. І. ПИРОГОВА**
Кафедра філософії та суспільних наук

**ІНСТИТУТ КУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА ЖУРНАЛІСТИКИ АКАДЕМІЇ «ІГНАТІАНУМ»
(м. Краків, Республіка Польща)**
Кафедра філософії культури та релігієзнавства

**ЖИТОМИРСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЦЕНТР
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТА ЄВРОАТЛАНТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ В УКРАЇНІ**

СОЦІОЛОГІЧНА АСОЦІАЦІЯ УКРАЇНИ
Житомирське відділення

УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ РЕЛІГІЄЗНАВЦІВ
Житомирське відділення

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
СУЧАСНОЇ ФІЛОСОФІЇ ТА НАУКИ:
ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ**

*Збірник наукових праць
(За матеріалами XI Всеукраїнської
науково-теоретичної конференції
від 08 квітня 2026 року)*

*Рекомендовано до друку вченою радою Житомирського
державного університету імені Івана Франка,
протокол № 11 від 29 травня 2026 р.*

Редакційна колегія:

*Кобетяк А. Р., доктор політичних наук, доцент;
Ковтун Н. М., доктор філософських наук, професор;
Козловець М. А., доктор філософських наук, професор;
Соколовський О. Л., доктор філософських наук, професор;
Гарбар Л. В., кандидат філософських наук, доцент;
Заглада В. М., кандидат філософських наук, доцент.*

Рецензенти:

Сидорук Тетяна, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародних відносин Національного університету «Острозька академія»;
Вітюк Ірина, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри журналістики та філософських студій Державного університету «Житомирська політехніка»;
Мельничук Вікторія, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри суспільних наук Поліського національного університету.

А 43 Актуальні проблеми сучасної філософії та науки: виклики сьогодення: зб. наук. праць / за ред. А. Р. Кобетяка та ін. Житомир : Видавничий центр ЖДУ імені Івана Франка, 2026. 180 с.

ISBN 978-966-485-327-6

У збірнику вміщено наукові статті та тези доповідей учасників XI Всеукраїнської науково-теоретичної конференції «Актуальні проблеми філософії і науки: виклики сьогодення». У матеріалах авторів акцентовано увагу на фундаментальних проблемах сучасної філософії та науки, екзистенційних викликах для буттєвості людини в епоху цифрових технологій і цифрового суспільства, на проблемах релігійних трансформацій і безпеки в Україні та міжнародній арені, на феномені війни та її впливу на життєдіяльність суспільства і буття людини в ситуації соціальної невизначеності, на аналітиці суспільно-політичних процесів в умовах глобальних і регіональних конфліктів, на актуальних соціогуманітарних проблемах сучасності.

Автори матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наданої у доповідях інформації й точність наведених цитат. Точка зору автора не завжди може співпадати з позицією редколегії.

Збірник адресовано науковцям, викладачам, студентам, усім зацікавленим філософськими і соціогуманітарними дослідженнями проблем сучасної цивілізації.

ЗМІСТ

1. ІСТОРИКО-ФІЛОСОФСЬКА КЛАСИКА: РЕЦЕПЦІЇ ТА СУЧАСНІ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ

Білик Я.

Середньовічна міфологія: досвід філософського осмислення..... 9-9

Воронкова В., Нікітенко В.

Цифровізація як чинник трансформації наукового пізнання:
філософсько-методологічний аналіз..... 10-13

Ковтун Н.

Політичні та релігійні конфлікти в інтерпретації Макса Вебера..... 13-15

Требін М.

Людина в цифровому суспільстві: соціально-філософський аналіз..... 16-19

Яручик А.

Ідея єдності історичного процесу у філософії Й. Г. Гердера..... 19-23

Амма А.

Механізми подолання відчуження в розумінні Еріха Фромма..... 23-25

Шевчук А.

Постправда і синтетична автентичність: антропологічний вимір AI-
комунікації..... 25-28

Янішевський О.

Концепція любові у філософії стародавнього світу: порівняльний аналіз
східної та західної парадигм..... 28-31

2. АНАЛІТИКА СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ТРАНЗИТИВНОСТІ ТА РЕГІОНАЛЬНИХ КОНФЛІКТІВ

Глушко Т.

Економіка гідності як соціально-філософський концепт..... 32-34

Загрійчук І.

Парадокси мультикультуралізму..... 34-36

Заглада В.

Розвиток «символічної політики» та політики мобілізації навколо
«неполітичних справ» у суспільстві..... 36-39

Кобетяк А., Войцехівська К.

Політична культура як чинник функціонування політичної системи:
сутність, структура та функціональні прояви 40-42

Кобетяк А., Горецький А.

Інституційна еволюція політичної опозиції в Україні в умовах
демократичних трансформацій та воєнних викликів..... 42-45

Кобетяк А., Рокитенець Є.

Інформаційні маніпуляції та дезінформація як чинник формування
суспільної думки в цифрову епоху..... 45-47

Глушенко О.

Інформаційне середовище як простір розгортання новітніх владних
асиметрій у контексті збройних конфліктів..... 48-50

Кузьмич А.

Медіація в українському кейсі європейського союзу: ризики
дестабілізації безпекового простору..... 50-55

Pina A.

Перманентні війни Путіна і дилема Клаузевіца..... 55-58

Тіщенко А.

Цифрове мистецтво-свідчення: трансформація медіапростору в умовах
гібридних загроз..... 58-60

Чаплінський Р.

Трансформація буттєвості людини в умовах соціально-турбулентного
простору INDUSTRY 4.0..... 60-61

Гнатюк І.

Трансформація партійної системи України в умовах російсько-
української війни..... 62-65

Ігнатенко М.

Феномен прекаріату в умовах глобалізації та нестабільності ринку
праці..... 65-68

Плаксюк А.

Російсько-українська війна як чинник трансформації національної
ідентичності українців..... 69-71

Шпакович А.

Розуміння ролі розвідки і шпигунів у досягненні перемоги у війні в
інтерпретації Сунь-Цзи..... 72-74

3. АНАЛІТИКА РЕЛІГІЙНИХ ПРОЦЕСІВ. РЕЛІГІЯ І ЦЕРКВА В В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА РЕЛІГІЙНИХ КОНФЛІКТІВ

Филипович Л.

Релігійна свобода або/і національна безпека: український досвід..... 75-77

Соколовський О.

Прогнозування релігійних процесів як вимір наукового пізнання..... 78-81

Борейко Ю.

Зовнішні фактори конституювання православної церкви України..... 81-83

Панчук І., Митрофан (Бутинський В.)

Інститут військового капеланства як інструмент духовної та психологічної стійкості..... 84-86

Кобетяк А.

Релігійний фактор у гібридній війні: міжконфесійні конфлікти в Україні та їх вплив на національну безпеку..... 86-89

Шамсутдинова-Лебедюк Т.

Chaplaincy as a form of spiritual and social support..... 89-91

Шамсутдинова-Лебедюк Т., Ліщук О.

Трансформація релігійної ідентичності в умовах сучасних релігійних процесів..... 92-94

Шамсутдинова-Лебедюк Т., Ляльович В.

Релігійний чинник формування сімейних відносин в українському соціокультурному просторі..... 94-96

Опанасюк Т., Опанасюк Е.

Війна як чинник трансформації конфесійного простору України..... 96-98

Дятлов В.

Світський та релігійний виміри експозиційного простору інтер'єру Гнилецьких печер..... 99-102

Шпакович В.

Феномен споглядання у структурі досягнення досконалості людини..... 102-107

Булига М.

Цифрові релігії як нові форми духовності..... 107-109

Омельчук В.

Українські реформати: соціальне служіння під час російсько-української війни..... 109-110

Дорош А.

Ризики міжконфесійних конфліктів у незалежній Україні..... 111-114

Кобетяк Т.

Європейський досвід налагодження державно-конфесійних відносин:
ключові особливості та переваги..... 114-116

Кошелевський В.

Сакральний туризм у контексті трансформації релігійного досвіду
постмодерної доби..... 116-119

Ситайло Ю.

Сучасні інтерпритації православного етатизму: феномен «руського мира»... 120-123

Соколовська М.

Конфесійна інституціоналізація та соціальна трансформація
євангельського протестантизму в Україні у другій половині ХІХ – на
початку ХХ століття..... 124-127

Михайленко М.

Православний розкол як інструмент гібридної війни..... 127-131

Барнич С.

Державна політика у сфері регулювання діяльності релігійних
організацій в Україні: проблеми та перспективи модернізації..... 131-134

4. АКТУАЛЬНІ СОЦІОГУМАНІТАРНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОСТІ В СИТУАЦІЇ ЦІНІСНО-СВІТОГЛЯДНОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Шевчук Д.

Екзистенційна стійкість та гідність людини в горизонті досвіду
переживання війни..... 135-137

Козловець М.

Турбулентність сучасного світового порядку і проблеми національної
безпеки України..... 137-142

Утюж І.

Людина в умовах цифрової трансформації: як зберегти свободу і
гідність?..... 142-143

Беднарчик Т., Вергелес К.

Деонтологія в умовах реформування охорони здоров'я та трансформації
медичних послуг..... 144-147

Грицишин В., Грицишина М.

Освіта як фактор національної стійкості в умовах глобальних криз:
філософсько-аксіологічний аналіз українського досвіду..... 147-149

Мороз О.

Методологічні засади викладання філософських і гуманітарних дисциплін в умовах соціальної невизначеності..... 150-153

Шамсутдинова М.-С.

Value-oriented multicultural foreign language education in contexts of social uncertainty..... 154-156

Кочетов Л.

Трансформація філософсько-правової культури в контексті сучасних глобальних трансформацій..... 156-158

Мошковський М.

Аксіологічні виміри морально-правової проблематики цифрового соціуму..... 159-161

Стрільчук К.

Пізнавальний потенціал коміксів як складової художньої культури..... 161-162

Боримська К.

Ціннісні орієнтації студентської молоді в умовах сучасних суспільних трансформацій..... 163-166

Рудницький А.

Формування ціннісних орієнтацій молоді в умовах соціальної невизначеності сучасного суспільства..... 166-169

Кобетяк А., Хорунжий О.

Цифровізація електоральних процесів у контексті інформаційних загроз: між демократичним потенціалом і ризиками маніпуляції..... 170-172

Гарбар Л., Корнійчук Н.

Проблема легітимності політичної влади в Україні..... 172-176

Марьям-Софія Шамсутдінова,
PhD Candidate, Lecturer,
Рівненський державний гуманітарний університет

VALUE-ORIENTED MULTICULTURAL FOREIGN LANGUAGE EDUCATION IN CONTEXTS OF SOCIAL UNCERTAINTY

Contemporary educational systems increasingly operate in contexts characterized by rapid social transformation, geopolitical instability, migration processes and cultural diversification. Under such conditions, the role of education extends beyond the transmission of knowledge and skills and includes the formation of value orientations that enable learners to navigate complex social realities. Foreign language education occupies a particular place in this process because it provides access to other cultural perspectives and creates opportunities for intercultural dialogue. Multicultural foreign language teaching therefore becomes an important pedagogical space in which students develop tolerance, respect for diversity and the ability to critically interpret cultural differences.

The theoretical foundation of this approach can be traced to sociocultural perspectives on learning, which emphasize the role of social interaction and cultural context in cognitive development. According to sociocultural theory, knowledge is constructed through participation in culturally mediated activities, where language functions as a central tool for meaning-making and communication. From this perspective, foreign language learning is not limited to linguistic competence but involves engagement with culturally embedded meanings, values and communicative norms. Consequently, the classroom becomes a site where students interpret cultural narratives, negotiate identities and construct value-based understandings of social interaction.

Multicultural education further expands this perspective by emphasizing the inclusion of diverse cultural experiences within the learning process. Scholars argue that effective teaching in multicultural environments requires recognizing students' cultural backgrounds as valuable educational resources rather than treating them as peripheral elements of the curriculum. When cultural knowledge, examples and communicative situations reflect the diversity of students' experiences, learners are more likely to perceive education as relevant and meaningful. This relevance is particularly important in foreign language classrooms, where authentic cultural contexts help students understand the practical and social dimensions of language use [1, p. 116].

The concept of culturally responsive, or culturally relevant, pedagogy constitutes a comprehensive methodological framework for operationalizing educational approaches that prioritize the integration of learners' sociocultural contexts into the teaching process. This pedagogical paradigm asserts that instructional strategies must systematically align academic content with students' cultural identities, lived experiences, and pre-existing knowledge structures, thereby facilitating meaningful engagement and cognitive resonance [2, p. 279] .

Within the domain of foreign language education, this alignment may be operationalized through the incorporation of multicultural thematic content, comparative analyses of cultural practices and traditions, critical examination of authentic media sources, and the discussion of transnational or global sociocultural issues in the target language [2, p. 183]. Such pedagogical practices reconceptualize language learning as a multidimensional process that transcends the acquisition of formal linguistic competence, positioning it as a mechanism for fostering intercultural understanding, promoting critical cultural literacy, and cultivating students' capacity for informed and reflective participation in a globally interconnected sociocultural landscape [4, p. 212].

In situations of social uncertainty, the formation of value orientations becomes especially significant. Social uncertainty often leads to increased polarization, cultural misunderstanding and the spread of simplified stereotypes. Educational environments therefore carry a responsibility to cultivate critical thinking, empathy and openness to dialogue [3, p. 102]. Foreign language classes provide a natural context for these processes because they involve encounters with alternative cultural perspectives. Through discussions, collaborative tasks and intercultural projects, students learn to evaluate cultural differences not as barriers but as opportunities for mutual enrichment. Research in intercultural communicative competence demonstrates that such educational experiences contribute to the development of respect, cultural awareness and ethical responsibility in communication.

Another important aspect concerns the relationship between multicultural learning environments and student motivation. Studies indicate that when students recognize their cultural identities within the educational process, their engagement and willingness to participate increase significantly [5, p. 1027]. In foreign language education this can be achieved through project-based learning, comparative cultural analysis and collaborative intercultural communication activities. For example, students may analyze cultural narratives from different societies, discuss social values represented in media texts or participate in virtual exchanges with peers from other countries. These activities transform the language classroom into a platform for dialogue about social norms, ethical principles and shared human experiences [7, p. 49].

Thus, multicultural foreign language teaching contributes not only to linguistic proficiency but also to the development of value orientations necessary for functioning in pluralistic societies. By integrating cultural perspectives, encouraging intercultural dialogue and fostering reflective discussion of social issues, educators create conditions in which students develop respect for diversity, cultural empathy and a broader worldview. In contexts of social uncertainty, such educational practices help strengthen social cohesion and prepare young people to participate responsibly in increasingly interconnected global communities.

References

1. Banks J. A. Diversity and Citizenship Education in Multicultural Societies. New York : Routledge, 2021. 264 p.
2. Gay G. Culturally Responsive Teaching: Theory, Research, and Practice. 3rd ed. New York : Teachers College Press, 2021. 320 p.
3. Nieto S., Bode P. Affirming Diversity: The Sociopolitical Context of Multicultural Education. 8th ed. Boston : Pearson, 2022. 480 p.
4. Deardorff D. K. Manual for Developing Intercultural Competencies: Story Circles. Paris : UNESCO Publishing, 2022. 96 p.
5. Byram M., Holmes P., Savvides N. Intercultural communicative competence in language education: critical perspectives. Language Teaching Research. 2022. Vol. 26, No. 5. P. 1025–1042.
6. Huang Y. Intercultural communicative competence in foreign language education: a review of recent pedagogical approaches. Language and Intercultural Communication. 2021. Vol. 21, No. 4. P. 537–552.
7. Shamsutdynova, M.-S. Die Entwicklung der Lernmotivation von Schülern beim Fremdsprachenerwerb. Monograph. Ed. series «Innovative science, education, production and transport». Karlsruhe, Germany : De-ProMonograph, 2025. 97p.

Леонід Кочетов,

аспірант кафедри філософії та політології,
Житомирський державний університет імені Івана Франка

ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Сучасний світ переживає глибокі трансформаційні зрушення, що охоплюють усі сфери суспільного буття: економіку, культуру, комунікацію, право. Глобалізація, як домінантна тенденція ХХІ століття, не лише змінює структуру суспільних відносин, а й кардинально переформатовує ціннісно-

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ФІЛОСОФІЇ ТА НАУКИ:
ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ**

Збірник матеріалів
XI Всеукраїнської науково-теоретичної конференції
(08 квітня 2026 року, м. Житомир)

Відповідальний за випуск: доктор політичних наук, доцент
Андрій Кобетяк

Технічний редактор та комп'ютерна верстка:
лаборант кафедри філософії та політології
Софія Тишкевич

Надруковано з оригінал-макетів авторів